

Slutrapport:

Statsbidrag för 2019 för insatser som främjar arbetet med sjukdomsförebyggande metoder

Svensk sjuksköterskeförening har medverkat i Socialstyrelsens projekt (8.e året) för att stödja hälso- och sjukvården vid införandet av Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor. För år 2019 tilldelades föreningen 1 300 000 kronor i statsbidrag. Projektmedlen har använts till tre delprojekt.

1) SJUKSKÖTERSORS HÄLSOFRÄMJANDE OCH SJUKDOMSFÖREBYGGANDE ARBETE MED FOKUS PÅ JÄMLIK VÅRD OCH HÄLSA- Kunskapsspridning och opinionsbildning med nationella och regionala aktiviteter

Nationella aktiviteter

En konferens för sjuksköterskor som är chefer eller ledande sjuksköterskor i deras roll att leda och utveckla för en hälsofrämjande omvårdnad genomfördes 26 september. Där deltog 60 chefer från regioner och kommuner i Sverige.

På Svensk sjuksköterskeförenings verksamhetsförlagda utbildningskonferens (VFU), för grund- och specialistsjuksköterskeutbildningar den 15-16 oktober i Uppsala deltog projektet med en monter. Konferensen hade 650 deltagare.

Regional aktivitet

En regional konferens, *Jämlig vård och hälsa- olika perspektiv* har genomförts i samverkan med Malmö universitet, institutionen för vårdvetenskap den 28 november. Femtio personer, både forskare och kliniskt verksamma sjuksköterskor deltog ifrån regionen och kommuner i södra Sverige.

Samverkan med professionsföreningar

Deltog på Järva-veckan 12-16 juni, i ett gemensamt tält med hälsoaktiviteter för besökare tillsammans med Svenska Läkaresällskapet, Svenska Barnmorskeförbundet, Fysioterapeuterna, Sveriges Arbetsterapeuter och Dietisternas Riksförbund. Kunskapsspridning om levnadsvanor och aktivt påverkansarbetet genomfördes. Till stöd i våra samtal använde vi Nätverket Hälsofrämjande hälso- och sjukvårds broschyr *Goda levnadsvanor gör skillnad*. Under de fem dagarna delades ca 500 broschyrer ut till besökare. Totalt kom 52 000 besökare till Järvaveckan

Svensk sjuksköterskeförening deltog på Fysioterapeut-dagarna 23-25 oktober tillsammans med andra professionsföreningar på ett "hälsotorg".

Vid samtliga aktiviteter har material visats och delats ut. Under 2017 togs en Strategi för Jämlig vård och hälsa fram och under 2018 Jämlig vård och hälsa i den nära vården – goda exempel. Dessa broschyrer och de broschyrer som sektionernas delprojekt producerat har kommunicerats till deltagare som sjuksköterskor, specialistsjuksköterskor, lärare, andra professionsföreningar, patienter, brukarorganisationer och närstående på aktiviteterna. Föreningens och sektionernas hemsidor har varit ett aktivt forum för information och

möjlighet att ladda ned material för besökarna på dessa plattformar. Omvårdnadsmagasinet (60 000 exemplar) har varje år haft aktuella artiklar som rör levnadvanearbete, hälsofrämjande och jämlik omvårdnad och vård.

2) CANCER REHABILITERING OCH ÅTERGÅNG TILL LIVET- kontaktsjuksköterskans samtal om hälsofrämjande levnadsvanor

En utbildningsdag för kontaktsjuksköterskor genomförd i samverkan med RCC sydöst, 125 personer deltog.

Fyra utbildningsfilmer för personal om hälsofrämjande levnadsvanor (rökning, alkohol, fysisk aktivitet, kost) är framtagna. Dessa slutrevideras just nu och kommer finnas tillgängliga på Sjuksköterskor i cancervårds och Svensk sjuksköterskeförening hemsidor för användning som utbildning vid personalträffar och för studenter.

Patientinformation om hälsofrämjande levnadsvanor (rökning, alkohol, fysisk aktivitet, kost) i samband med cancerbehandling på lättförståelig svenska är på gång. Samverkan sker med Föreningen för utvecklingsstörda barn, unga och vuxna (FUB) och granskning och revidering av textmaterialet har tyvärr försenats. De kommer när materialet är godkänt att finnas tillgängliga via respektive föreningshemsida

Workshop genomförd kring samverkan och erfarenhets- och kunskapsutbyte med kontaktsjuksköterskor från hela landet, Sluta-röka linjen, Alkohol-linjen och representanter från Svensk sjuksköterskeförening och Sjuksköterskor i cancervård. Vid workshopen deltog 14 personer. Dialogen ledde till att samtliga involverade aktörerna fick en större förståelse för patientgruppens behov och de olika aktörernas kompetensområden.

Sjuksköterskor i cancervårds medlemstidning CANCERVÅRDEN 2/2019 har ett temanummer om hälsosamma levnadsvanor.

3) INVENTERA SAMVERKANSPROBLEM OCH STRATEGIER FÖR LÅNGSIKTIGT JÄMLIKT STÖD FÖR FYSISK AKTIVITET OCH HÄLSOSAMMA MATVANOR HOS BARN OCH UNGDOMAR

En interprofessionell workshop genomfördes 9 oktober i samarbete med Svenska Läkaresällskapet, Svenska Barnmorskeförbundet, Fysioterapeuterna, Sveriges Arbetsterapeuter och Dietisternas Riksförbund. Till mötet var även Socialstyrelsen, Livsmedelsverket, Skolverket och Tandläkareförbundet inbjudna att bidra med kunskap och erfarenheter. Syftet var att inventera vilka insatser som sker i olika regioner och kommuner samt vilka möjligheter och utmaningar som finns när det gäller att implementera riktlinjerna i verksamheter som möter skolbarn och ungdomar.

Totalt deltog 35 personer på workshopen, varav fem sjuksköterskor, alla var sakkunniga i området barn och ungdomars hälsa.

I de nationella riktlinjerna för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor (2018) finns barn och unga under 18 år med. *”Riktlinjerna ger stöd till att barn och unga under 18 år som använder tobak bör erbjudas kvalificerad rådgivande samtal eller webbaserad intervention för att bli av med sitt tobaksbruk. För unga som brukar alkohol eller*

är otillräckligt fysiskt aktiva rekommenderas rådgivande samtal. Familjestödsprogram kan erbjudas till barn med ohälsosamma matvanor eller otillräcklig fysisk aktivitet”.

Workshopen identifierade flera olika områden som behöver utvecklas under de kommande åren för att möjliggöra ett långsiktigt, hållbart och jämlikt stöd avseende hälsosamma levnadsvanor för barn och unga. De områden som lyftes fram var vikten av att få legitimitet för arbetet inom skolan, att det finns en tydlig struktur och organisation för arbetet både i skolan och inom hälso- och sjukvården, samverkan mellan vårdnivåer och organisationer, önskemål om en gemensam kunskapsbas och behov av resurser. Den följande dagen genomfördes en workshop tillsammans med projektledarna för de olika professionsföreningarna. Ett stort behov identifierades av fortsatt dialog professionsföreningar emellan för att identifiera framkomliga vägar att främja barns och ungdomars möjligheter till fysisk aktivitet och hälsosamma matvanor.

Ekonomisk redovisning 2019

Beviljade medel från Socialstyrelsen	1 300 000
Projektkostnader:	1 300 000